

Interferon

Hæmatologisk Afdeling, Sjællands Universitetssygehus

Indledning

Denne vejledning skal give dig og dine pårørende viden om den medicinske kræftbehandling kaldet Interferon, og hvordan behandlingen kan påvirke dig. Denne viden kan forberede dig på forløbet og de gener, der kan opstå. Vejledningen danner udgangspunkt for samtaler mellem dig og personalet her i afdelingen om dit behandlingsforløb.

Behandling med Interferon

Interferon (IFN) til at behandle sygdomme, som polycythemia vera (PV) og essentiel trombocytose (ET) men også den fase af myelofibrose, hvor der er for mange hvide blodceller (leukocytter) og blodplader (trombocytter). Den øgede produktion af celler skyldes erhvervede genmutationer, bl.a. JAK2.

Interferon er et protein, der har den evne, at det styrker immunforsvaret til at bekæmpe den unormale cellevækst. Mutationen JAK 2 vil efter nogen tids behandling begynde at falde i blodet hos mennesker, som har mutationen. Er man kommet i gang i tide med behandlingen, ser man at JAK 2 niveauet når nul, hvilket betyder at sygdomstilstanden bliver bragt til ro. Der kan gå op til 1 år før behandlingen virker optimalt. Patienter uden JAK2 mutationen har også gavn af interferon.

Interferon er et stof, der naturligt er i kroppen i store mængder ved infektioner f.eks. influenza. Derfor kan du få influenzasympptomer den første tid efter du er startet med interferon. Det kan godt være et par måneder.

Interferons sidegevinst er, at den styrker immunforsvaret. Du vil måske erfare at forkølelser og andre småting går nemmere over, end du er vant til.

I nogle situationer er det nødvendigt at kombinere Interferon med Hydrea for at holde antallet af hvide blodlegemer og blodplader nede (se særskilt patientinformation).

I Hæmatologisk afdeling gives 2 typer interferon som injektion:

- PegIntron
- Pegasys®

Hvis du får bivirkninger ved et præparat, kan det være en fordel at skifte til et andet. Det vil din læge tale med dig om.

Behandlingsforløbet

Du får taget blodprøver under din behandling med Interferon for at se, hvor godt behandlingen virker. Din læge afgør, hvor hyppigt det er nødvendigt.

Du får udleveret Interferon samt en lukket kanylebeholder. Du kan højst få udleveret Interferon til 3 måneder af gangen.

Medicinen skal ALTID opbevares i køleskab og være beskyttet mod lys.

Behandlingen med Interferon er tilrettelagt specielt til dig. Du kan derfor ikke sammenligne din behandling med andres.

Se på side 2 hvordan du tager Pegasys
På side 4 hvordan du tager PegIntron.

Sådan tages Pegasys

Pegasys® tages som en indsprøjtning under huden. Du skal tage indsprøjtningen én gang om ugen og helst om aftenen.

Når du skal starte med at tage Pegasys-indsprøjtninger vil en sygeplejerske lære dig at tage indsprøjtning med Pegasys®.

Forberedelser

Vask hænderne grundigt.

Tag de nødvendige ting frem inden du tager sprøjten

Indlagt i pakningen:

- en fyldt injektionssprøjte med Pegasys
- en kanylen

Ikke indlagt i pakningen:

- et stykke vat
- et lille plaster eller steril gaze
- en beholder til affald

Forbered sprøjten og kanylen til indsprøjtning

- Fjern den beskyttelseshætte, som dækker bagsiden af kanylen
Fjern gummi-hætten fra sprøjten. Rør ikke ved spidsen af sprøjten
- Sæt kanylen fast på sprøjtes spids
- Fjern beskyttelseshætten fra kanylen
Hold sprøjten, så kanylen peger opad for at fjerne luftbobler fra sprøjten. Bank let på sprøjten for at få boblerne op på toppen. Skub langsomt stemplet op til den korrekte dosis.
- Sæt beskyttelseshætten tilbage på kanylen og anbring sprøjten i vandret stilling, indtil den skal bruges
- Sørg for, at opløsningen har stuetemperatur, før injektionen eller varm sprøjten mellem håndfladerne
- Undersøg opløsningen før indsprøjtningen: Anvend den ikke, hvis den er misfarvet eller hvis den indeholder partikler

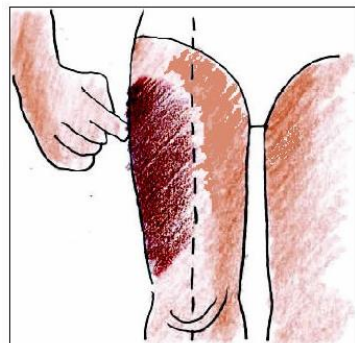
Injektion af opløsningen:

- Vælg et indsprøjtningsted på maven eller låret (bortset fra navlen eller taljen). Skift indsprøjtningsted hver gang. Rens og desinficer huden, hvor indsprøjtning skal foretages, med et stykke vat. Vent til huden er tør.
- Fjern beskyttelseshætten fra kanylen. Klem med den ene hånd en løs hudfold

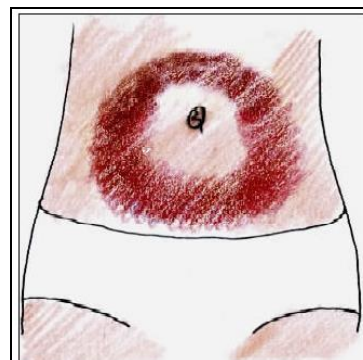
sammen. Tag sprøjten i den anden hånd, ligesom du holder på en blyant

- Stik kanylen helt ind i den sammenklemte hud i en vinkel på 45° til 90°
- Sprøjt opløsningen ind ved blidt at skubbe stemplet helt i bund.
- Træk kanylen ud af huden
- Tryk på injektionsstedet med en lille bandage eller med et sterilt gazebind, om nødvendigt i et par sekunder.
- Lad være med at massere injektionsstedet

Du kan tage
indsprøjtningen
her

eller her

Bortskaffelse af injektionsmateriale:

Sprøjten, kanylen og al injektionsmateriale er beregnet til engangsbrug og skal bortkastes efter indsprøjtning. Anbring sprøjten og kanylen sikkert i en kanylebeholder.

Bivirkninger til behandlingen

Du kan få bivirkninger af behandlingen med Pegasys®.

Bivirkninger er utilsigtede virkninger af medicin. Nogle bivirkninger er hyppige men ikke alvorlige. Andre er sjældne men kan være alvorlige.

Du skal tale med din læge og sygeplejerske, hvis du oplever bivirkninger under behandlingen. Din læge og sygeplejerske kan hjælpe dig med at lindre disse bivirkninger.

Hvis bivirkningerne er alvorlige, kan din læge nedsætte dosis af Pegasys®, afbryde behandlingen midlertidigt eller vælge at stoppe behandlingen.

Influenzalignende symptomer

Når du tager Interferon kan du få symptomer, der ligner influenza. Du kan få ømhed i musklerne, kulderystelser og temperaturforhøjelse.

Symptomerne dæmpes med Pamol/Panodil tabletter, som du kan tage ½ time før injektionen om aftenen (1 g panodil = 2 tabletter) evt. om nødvendigt de efterfølgende dage. Hvis influenza symptomerne er for stærke, skal du have dosis sat lidt ned, og er der slet ingen symptomer i starten, kan du muligvis godt tåle lidt større dosis. Tal med lægen om det. Hvad kan du selv gøre for at afhjælpe influenzalignende symptomer:

- Tag din medicin før sengetid, så du sover fra symptomerne
- Hvis din temperatur er under 38 °C, kan du tage 1 g. Panodil.

Hvis din temperatur stiger til 38 °C eller derover, skal du ALTID kontakte afdelingen med det samme.

Træthed

Nogle oplever træthed i forbindelse med sygdommen men også under behandlingen med Interferon Du kan opleve en træthed, der ikke forsvinder trods hvile og en god nattesøvn.

Hvad kan du selv gøre for at afhjælpe træthed:

- Flere små hvilepauser i løbet af dagen
- Frisk luft og små gå ture
- Sørg for let adspredelse i din hverdag
- Bed familie og venner om hjælp til praktiske gøremål

Vær forsigtigt når du kører bil eller anvender maskiner, hvis du føler dig meget træt.

Nedsat appetit

Du kan opleve almen utilpashed samt appetitløshed og ændret smags- og

lugteoplevelse, når du får Pegasys. Tal med din sygeplejerske eller lægen om dette.

Kvalme

Tal med sygeplejersken eller lægen om din kvalme, da det kan være nødvendigt at du skal have kvalmestillende medicin.

Hvad kan du selv gøre for at modvirke kvalme:

- Spis, når du føler dig sulten, gerne mange små måltider i løbet af dagen
- Drik rigeligt
- Sid op, når du spiser

Diarré

Diarré vil sige, at du har 3 eller flere tynde/vandige afføringer om dagen. Hvis du får svær eller langvarig diarré, kan du miste vigtige salte og væske. Det kan blive nødvendigt at indlægge dig og give dig væske og salte i en blodåre under indlæggelse samt eventuelt også stoppende medicin.

Hvad kan du selv gøre ved let diarré?

Drik rigeligt for at erstatte den mistede væske Spis bananer, dåsefrugt, supper, sportsdrikke for at holde saltbalancen Gamle husråd som revet æble, havresuppe, hvidt brød, kartoffelmos og ris kan muligvis afhjælpe diarréen.

Har du feber og samtidigt diarré, skal du kontakte afdelingen, da du kan have fået en tarminfektion og behøver antibiotisk behandling.

Psykisk påvirkning

Nogle får påvirket deres humør, når de tager Interferon. Du kan blive apatisk og miste lysten til at gøre de ting du plejer. Der er også nogle der bliver mere aggressive eller får problemer med at huske.

Hvis du synes, dit humør er påvirket, kan du tale med din læge eller sygeplejerske på afdelingen.

Sådan tages PegIntron

PegIntron® tages som en indsprøjtning under huden. Du skal tage indsprøjtningen én gang om ugen og helst om aftenen. Når du skal starte med at tage PegIntron-indsprøjtninger vil en sygeplejerske lære dig at tage indsprøjtning med PegIntron®

Forberedelser

Vask hænderne grundigt.

Tag de nødvendige ting frem, inden du tager sprøjten:

Indlagt i pakningen:

- PegIntron fyldt pen
- En engangskanyle
- To renseservietter og
- Doseringsbakke

Forbered sprøjten og kanylen til injektion

- Tag den fyldte PegIntron pen ud af pakningen.
- Sørg for, at opløsningen har stuetemperatur, før injektionen eller varm sprøjten mellem håndfladerne.

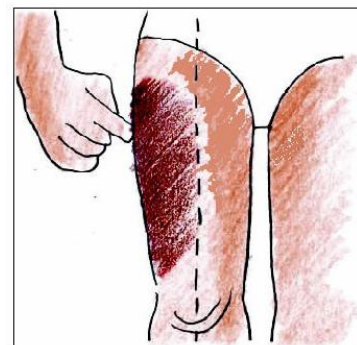
Opløsningen skal være klar og farveløs før anvendelse. Anvend ikke opløsningen, hvis den er misfarvet, uklar eller indeholder partikler.

Indstil dosis

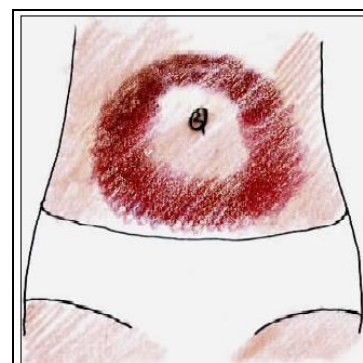
- Tag pennen fra bakkens holder. Samtidig med at pennen holdes fast, trækkes doseringsknappen så langt ud som muligt, indtil du ser en mørk ring på pennen. Doseringsknappen bør let kunne trækkes ud, uden brug af for mange kræfter. BEMÆRK: Tryk ikke doseringsknappen ind igen på dette tidspunkt. Du skal trykke den ind, når du er parat til selv at sprøjte PegIntron ind.
- Drej doseringsknappen, indtil den foreskrevne dosis står lige ud for doseringsfanen. Knappen bør let kunne drejes uden brug af for mange kræfter. Kontrollér pennen hvis du har problemer med at dreje dosis for at sikre, at doseringsknappen er trukket så langt ud, som den kan komme. BEMÆRK: Hvis du ikke let kan trække doseringsknappen ud og indstille dosis, så brug ikke for mange kræfter og anvend ikke denne pen, idet den måske ikke vil give den korrekte dosis.

Læg forsigtigt pennen ned på en hård, flad, ikke glat overflade. Fjern IKKE nogen af kanylehætterne og skub IKKE doseringsknappen ind, før Du er klar til at give dig selv en indsprøjtning med PegIntron dosis.

Du kan tage
insprøjtningen
her

eller her

Indsprøjtning af PegIntron opløsningen

- Vælg et injektionssted på maven eller låret (bortset fra navlen eller taljen). Skift injektionssted hver gang.
- Rens og desinficer huden, hvor injektionen skal foretages, med en spritswaps. Vent til huden er tør.
- Fjern beskyttelseshætten fra kanylen. Der kan være lidt væske omkring den indre kanylehætte. Vær ikke bekymret, det er normalt. Denne væske er ikke en del af din dosis, den er ekstra
- Klem med den ene hånd en løs hudfold sammen. Hold PegIntron fyldt pen med din fingre rundt om selve pennen og din tommelfinger på doseringsknappen.
- Stik kanylen helt ind i den sammenklemte hud i en vinkel på 45° til 90°.
- Tryk doseringsknappen langsomt og fast i bund indtil knappen ikke længere kan bevæges. Behold din tommelfinger presset ned på

doseringsknappen i yderligere 5 sekunder for at sikre, at du får hele dosen.

- Fjern kanylen
- Tryk på injektionsstedet med en lille bandage eller med et sterilt gazebind, om nødvendigt i et par sekunder. Lad være med at massere injektionsstedet.

Bortskaffelse af injektionsmaterialet:

- Sprøjten, kanylen og al injektionsmateriale er beregnet til engangsbrug og skal bortkastes efter injektionen. Anbring sprøjten og kanylen sikkert i en kanylebeholder.
- Kontrollér efter 2 timer indsprøjtningssstedet for rødme, hævelse eller ømhed. Hvis du får en reaktion i huden og den ikke bliver bedre i løbet af få dage, skal du kontakte lægen.

Bivirkninger til Pegintron

Du kan få bivirkninger af behandlingen med PegIntron®.

Bivirkninger er utilsigtede virkninger af medicin. Nogle bivirkninger er hyppige men ikke alvorlige. Andre er sjældne men kan være alvorlige.

Du skal tale med din læge og sygeplejerske, hvis du oplever bivirkninger under behandlingen. Din læge og sygeplejerske kan hjælpe dig med at lindre disse bivirkninger. Hvis bivirkningerne er alvorlige, kan din læge nedsætte dosis af Pegasys®, afbryde behandlingen midlertidigt eller vælge at stoppe behandlingen.

Influenzalignende symptomer

Når du tager Interferon kan du få symptomer, der ligner influenza. Du kan få ømhed i musklerne, kulderystelser og temperaturforhøjelse.

Symptomerne dæmpes med Pamol/Panodil tabletter, som du kan tage ½ time før injektionen om aftenen (1 g panodil = 2 tabletter) evt. om nødvendigt de efterfølgende dage. Hvis influenza symptomerne er for stærke, skal du have dosis sat lidt ned, og er der slet ingen symptomer i starten, kan du muligvis godt tåle lidt større dosis. Tal med lægen om det.

Hvad kan du selv gøre for at afhjælpe influenzalignende symptomer:

- Tag din medicin før sengetid, så du sover fra symptomerne
- Hvis din temperatur er under 38 °C, kan du tage 1 g. Panodil.

Hvis din temperatur stiger til 38 °C eller derover, skal du ALTID kontakte afdelingen med det samme.

Træthed

Nogle oplever træthed i forbindelse med sygdommen men også under behandlingen med Interferon. Du kan opleve en træthed, der ikke forsvinder trods hvile og en god nattesøvn.

Hvad kan du selv gøre for at afhjælpe træthed:

- Flere små hvilepauser i løbet af dagen
- Frisk luft og små gå ture
- Sørg for let adspredelse i din hverdag
- Bed familie og venner om hjælp til praktiske gøremål

Vær forsigtigt når du kører bil eller anvender maskiner, hvis du føler dig meget træt.

Nedsat appetit

Du kan opleve almen utilpashed samt appetitløshed og ændret smags- og lugteoplevelse, når du får Interferon. Tal med din sygeplejerske eller lægen om dette.

Kvalme

Tal med sygeplejersken eller lægen om din kvalme, da det kan være nødvendigt at du skal have kvalmestillende medicin.

Hvad kan du selv gøre for at modvirke kvalme:

- Spis, når du føler dig sulten, gerne mange små måltider i løbet af dagen
- Drik rigeligt
- Sid op, når du spiser

Diarré

Diarré vil sige, at du har 3 eller flere tynde/vandige afføringer om dagen. Hvis du

får svær eller langvarig diarré, kan du miste vigtige salte og væske. Det kan blive nødvendigt at indlægge dig og give dig væske og salte i en blodåre under indlæggelse samt eventuelt også stoppende medicin.

Hvad kan du selv gøre ved let diarré?

Drik rigeligt for at erstatte den mistede væske. Spis bananer, dåsefrugt, supper, sportsdrikke for at holde saltbalancen. Gamle husråd som revet æble, havresuppe, hvidt brød, kartoffelmos og ris kan muligvis afhjælpe diarréen.

Har du feber og samtidigt diarré, skal du kontakte afdelingen, da du kan have fået en tarminfektion og behøver antibiotisk behandling.

Psykisk påvirkning

Nogle får påvirket deres humør, når de tager Interferon. Du kan blive apatisk og miste lysten til at gøre de ting du plejer. Der er også nogle der bliver mere aggressive eller får problemer med at huske.

Hvis du synes, dit humør er påvirket, kan du tale med din læge eller sygeplejerske på afdelingen.

Kontakt ALTID afdelingen

Du skal altid kontakte afdelingen, hvis du oplever nedenstående problemer.

Du skal især være agtpågivende, hvis et problem opstår ret pludseligt og ikke tager af eller forsvinder af sig selv – hvis du oplever nogle gener, du ikke er vant til at have:

- Feber, 38°C eller derover
- Blødning, som ikke standser af sig selv
- Stærke smerter
- Synsforstyrrelser og stærk hovedpine
- Åndenød eller stakåndethed
- Smerter i brystet eller ved vejrtrækning
- Føleforstyrrelser eller sovende fornemmelser i tæer, fødder eller fingre
- Udslæt
- Forstoppelse igennem flere dage
- Diarré, som rækker ud over 1-2 dage
- Vedvarende opkastninger i mere end ca. 1-2 dage
- Hvis du har glemt at tage medicin, du får som behandling af din kræftsygdom
- Hvis du ikke er i stand til at tage din medicin, fx på grund af kvalme

Telefonnumre

Hæmatologisk Afdeling: 4732 4800, hverdage mellem 08-15

Hæmatologisk akuttelefon: 4732 4886, mellem 15 og 08

Med venlig hilsen

Personalet

Hæmatologisk Afdeling

